

Seat No	
------------	--

**Post Graduate Diploma in School Counselling-I Semester-I
Examination**

**Psychology (Compulsory) Paper-II
Educational Psychology: PGDSC13102
Subject Code: 241302**

Time: Three Hours

Total Marks: 80

Instructions:

- 1. All Questions are Compulsory.**
- 2. All Questions carry equal marks.**
- 3. Figures to the right indicate full marks**

Q.1 A) Choose the Correct alternatives from the following.

10

- 1 is an important distinction in the class.
a. Similarity b. Group diversity c. attribute d. All of the above.
- 2 The emphasis on individual performance in the classroom can lead to the creation of a environment in the classroom.
a. normal b. stressfull c. collaborative d. competitive
- 3 The term achievement gap is commonly used to describe differences
A. Social B. educational C. Cultural D. None of these
- 4 is a very effective tool of social learning.
a. generalization b. modeling c. Discrimination d. None of these
- 5 is an effective skill of teachers.
A. Learning b. Classroom Management C Planning d All of the above
- 6means the skills and strategies used by the teacher.
a. Classroom management b. Planning c. Orgnization d. All of the Above
- 7 Thorndike is called the father of....
a. child psychology b. educational psychology c. Counselling psychology d. Helth
- 8 What can lead to burnout in beginning teachers? A) Supportive colleagues B) Flexible schedules C) Clear guidelines D) Emotional exhaustion
- 9 What is a major focus of educational psychology? A) Cognitive development B) Sports psychology C) Clinical interventions D) Forensic analysis
- 10 What is essential for building positive relationships with students? A) Strict rules B) Authoritarianism C) Distance D) Rapport

Q.1 B) Write answer in one sentence.

10

- 1 What quality allows teachers to adapt their teaching methods?
- 2 How can technology be integrated into lesson plans to enhance learning experiences?

- 3 What types of backgrounds contribute to classroom diversity?
- 4 What skills do students gain from understanding diversity?
- 5 What does the socio-cognitive view emphasize about learning?
- 6 What is modeling in social learning theory?
- 7 What skills do students develop through collaborative learning?
- 8 Why is emotional intelligence important for teachers?
- 9 How can teachers build strong relationships with their students?
- 10 Why is open communication important when addressing problem behaviors?

Q.2. Write short Notes (Four out of Six) .

20

- 1 Challenges for Beginning Teachers
- 2 Language Differences
- 3 Cognitive Behavior Modification
- 4 Diversity in Self-Regulation
- 5 Organization
- 6 Management: Aggression and Violence

Q.3. Write short Answers (Two out of Four) .

20

- 1 How does a positive classroom environment support social-emotional development?
- 2 Explain the diversity of students' cognitive/cognitive abilities.
- 3 Explain the diversity of social Learning?
- 4 Explain the violence in the classroom in brief?

Q.4. Answer the following question on broad. (One out of two).

20

- 1 Explain in detail Why is it important for a teacher to understand the diversity in the classroom?
 - 2 Explain in detail the socio-cognitive approach to learning.
-

मराठी रूपांतर

सूचना: :

1. सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.
2. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
3. उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

Q.1.A) खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१०

- 1 ---- हा वर्गातील एक महत्वाचा फरक आहे.
अ. समानता ब. समुह विविधता क. गुण ड. वरीलपैकी सर्व.
- 2 वर्गातील वैयक्तिक कामगिरीवर भर दिल्यामुळे वर्गात वातावरणाची निर्मिती होऊ शकते.
अ. सामान्य ब. ताणताणाव कारक क. सहकार्यात्मक ड. स्पर्धात्मक
- 3 Achievement Gap हा शब्द सामान्यपणे फरक वर्णन करण्यासाठी वापरला जातो.
अ. सामाजिक ब. शैक्षणिक क. सांस्कृतिक ड. यांपैकी नाही
- 4 हे अतिशय प्रभावी सामाजिक अध्ययनाचे साधन आहे.
अ. सामान्यीकरण ब. प्रतिरूप अनुसरण क. भेदबोधन ड. यांपैकी नाही
- 5 हे प्रभावी शिक्षकांचे एक महत्वाचे कौशल्य आहे.
अ. अध्ययन ब. वर्ग व्यवस्थापन क. नियोजन ड. वरीलपैकी सर्व
- 6 म्हणजे शिक्षक वापरत असलेली कौशल्ये आणि रणनीती होय.
अ. वर्ग व्यवस्थापन ब. नियोजन क. संघटन ड. वरीलपैकी सर्व
- 7 थोर्नडाइक यांना..... जनक संबोधले जाते.
अ. बाल मानसशास्त्र ब. शैक्षणिक मानसशास्त्र क. समुपदेशन मानसशास्त्र ड. आरोग्य मानसशास्त्र
- 8 नवीन शिक्षकांना थकवा आणणारे कारण कोणते आहे? A) समर्थन करणारे सहकारी B) लवचिक वेळापत्रक C) स्पष्ट मार्गदर्शक D) भावनिक थकवा
- 9 शिक्षण मानसशास्त्राचे मुख्य लक्ष काय आहे? A) बोधात्मक विकास B) क्रीडा मानसशास्त्र C) क्लिनिकल हस्तक्षेप D) फोरेसिक विश्लेषण
- 10 विद्यार्थ्यांबरोबर सकारात्मक संबंध निर्माण करण्यासाठी काय आवश्यक आहे? A) कठोर नियम B) अधिनियमवादीपणा C) अंतर D) आपसी विश्वास

Q.1 B) एका वाक्यात उत्तरे लिहा.

10

- 1 शिक्षकांच्या पद्धती अनुकूल करण्यासाठी कोणती गुणवत्ता आवश्यक आहे?
- 2 शिक्षणाच्या अनुभवांना सुधारण्यासाठी तंत्रज्ञान कसे समाविष्ट केले जाऊ शकते?
- 3 शिक्षणातील विविध पार्श्वभूमी कोणत्या प्रकारच्या असतात?
- 4 वैविध्य समजून घेतल्याने विद्यार्थ्यांना कोणत्या कौशल्यांचा लाभ मिळतो?
- 5 सामाजिक- बोधात्मक दृष्टिकोन शिक्षणाबद्दल काय महत्वाचे मानतो?
- 6 सामाजिक शिक्षण सिद्धांतात मॉडेलिंग म्हणजे काय?
- 7 सहकार्यपूर्ण अध्ययनाद्वारे विद्यार्थी कोणती कौशल्ये विकसित करतात?
- 8 भावनिक बुद्धिमत्ता शिक्षकांसाठी का महत्वाची आहे?
- 9 शिक्षक त्यांच्या विद्यार्थ्यांशी मजबूत संबंध कसे निर्माण करू शकतात?

10 समस्यात्मक वर्तनांवर विचार करताना खुला संवाद का महत्त्वाचा आहे?

Q.2.टीपा लिहा. (सहा पैकी कोणतेही चार).

२०

- 1 नवीन शिक्षकांना असलेले आव्हान
- 2 भाषिक भेद
- 3 संज्ञानात्मक/बोधात्मक वर्तन बदल
- 4 स्व-नियमनातील विविधता
- 5 संघटना
- 6 व्यवस्थापन: आक्रमकता आणि हिंसा

Q.3.थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही दोन) .

२०

- 1 सकारात्मक वर्ग वातावरण सामाजिक-भावनिक विकासास कसे समर्थन देते?
- 2 विद्यार्थ्यांच्या संज्ञानात्मक/बोधात्मक क्षमतांमधील विविधता स्पष्ट करा?
- 3 सामाजिक शिक्षणातील विविधता थोडक्यात स्पष्ट करा?
- 4 वर्गातील हिंसाचार थोडक्यात स्पष्ट करा?

Q.4.सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

२०

- 1 शिक्षकाने वर्गातील विविधता समजून घेणे महत्त्वाचे का आहे? याचे सविस्तर वर्णन करा.
- 2 अध्ययनासंबंधी सामाजिक-बोधात्मक दृष्टिकोन सविस्तर स्पष्ट करा.

Model Answer Paper

Post Graduate Diploma in School Counselling-I Semester-I Examination

Psychology (Compulsory) Paper-II Educational Psychology: PGDSC13102 Subject Code: 241302

Time: Three Hours

Total Marks: 80

Q.1.A) खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१०

1 ---- हा वर्गातील एक महत्त्वाचा फरक आहे.

अ. समानता ब. समूह विविधता क. गुण ड. वरीलपैकी सर्व.

Option 2

2 वर्गातील वैयक्तिक कामगिरीवर भर दिल्यामुळे वर्गात वातावरणाची निर्मिती होऊ शकते.

अ. सामान्य ब. ताणताणाव कारक क. सहकार्यात्मक ड. स्पर्धात्मक

Option 4

3 Achievement Gap हा शब्द सामान्यपणे फरक वर्णन करण्यासाठी वापरला जातो.

अ. सामाजिक ब. शैक्षणिक क. सांस्कृतिक ड. यांपैकी नाही

Option 2

4 हे अतिशय प्रभावी सामाजिक अध्ययनाचे साधन आहे.

अ. सामान्यीकरण ब. प्रतिरूप अनुसरण क. भेदबोधन ड. यांपैकी नाही

Option 2

5 हे प्रभावी शिक्षकांचे एक महत्त्वाचे कौशल्य आहे.

अ. अध्ययन ब. वर्ग व्यवस्थापन क. नियोजन ड. वरीलपैकी सर्व

Option 2

6 म्हणजे शिक्षक वापरत असलेली कौशल्ये आणि रणनीती होय.

अ. वर्ग व्यवस्थापन ब. नियोजन क. संघटन ड. वरीलपैकी सर्व

Option 1

7 थोर्नडाइक यांना..... जनक संबोधले जाते.

अ. बाल मानसशास्त्र ब. शैक्षणिक मानसशास्त्र क. समुपदेशन मानसशास्त्र ड. आरोग्य मानसशास्त्र

Option 2

8 नवीन शिक्षकांना थकवा आणणारे कारण कोणते आहे? A) समर्थन करणारे सहकारी B) लवचिक वेळापत्रक C) स्पष्ट मार्गदर्शक D) भावनिक थकवा

Option 4

9 शिक्षण मानसशास्त्राचे मुख्य लक्ष काय आहे? A) बोधात्मक विकास B) क्रीडा मानसशास्त्र C) क्लिनिकल हस्तक्षेप D) फोरेंसिक विश्लेषण

Option 1

10 विद्यार्थ्यांबरोबर सकारात्मक संबंध निर्माण करण्यासाठी काय आवश्यक आहे? A) कठोर नियम B) अधिनियमवादीपणा C) अंतर D) आपसी विश्वास

Option 4

Q.1 B) एका वाक्यात उत्तरे लिहा.

10

1 शिक्षकांच्या पद्धती अनुकूल करण्यासाठी कोणती गुणवत्ता आवश्यक आहे?

Ans:

लवचिकता (Flexibility)

2 शिक्षणाच्या अनुभवांना सुधारण्यासाठी तंत्रज्ञान कसे समाविष्ट केले जाऊ शकते?

Ans:

शैक्षणिक सॉफ्टवेअर आणि ऑनलाइन संसाधने वापरून By utilizing educational software and online resources

3 शिक्षणातील विविध पार्श्वभूमी कोणत्या प्रकारच्या असतात?

Ans:

सांस्कृतिक, भाषिक, आणि सामाजिक-आर्थिक पार्श्वभूमी.

4 वैविध्य समजून घेतल्याने विद्यार्थ्यांना कोणत्या कौशल्यांचा लाभ मिळतो?

Ans:

सहयोग आणि संवाद कौशल्ये.

5 सामाजिक- बोधात्मक दृष्टिकोन शिक्षणाबद्दल काय महत्त्वाचे मानतो?

Ans:

हे शिक्षण एक सामाजिक प्रक्रिया आहे, जी इतरांसोबत संवादातून घडते.

6 सामाजिक शिक्षण सिद्धांतात मॉडेलिंग म्हणजे काय?

Ans:

इतरांना पाहून आणि अनुकरण करून वर्तन शिकणे.

7 सहकार्यपूर्ण अध्ययनाद्वारे विद्यार्थी कोणती कौशल्ये विकसित करतात?

Ans:

सामाजिक कौशल्ये आणि भावनिक बुद्धिमत्ता.

8 भावनिक बुद्धिमत्ता शिक्षकांसाठी का महत्त्वाची आहे?

Ans:

9 शिक्षक त्यांच्या विद्यार्थ्यांशी मजबूत संबंध कसे निर्माण करू शकतात?

Ans:

10 समस्यात्मक वर्तनांवर विचार करताना खुला संवाद का महत्त्वाचा आहे?

Ans:

Q.2.टीपा लिहा. (सहा पैकी कोणतेही चार).

२०

1 नवीन शिक्षकांना असलेले आव्हान

Ans:

2 भाषिक भेद

Ans:

3 संज्ञानात्मक/बोधात्मक वर्तन बदल

Ans:

4 स्व-नियमनातील विविधता

Ans:

5 संघटना

Ans:

6 व्यवस्थापन: आक्रमकता आणि हिंसा

Ans:

Q.3.थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही दोन) .

२०

1 सकारात्मक वर्ग वातावरण सामाजिक-भावनिक विकासास कसे समर्थन देते?

Ans:

2 विद्यार्थ्यांच्या संज्ञानात्मक/बोधात्मक क्षमतांमधील विविधता स्पष्ट करा?

Ans:

3 सामाजिक शिक्षणातील विविधता थोडक्यात स्पष्ट करा?

Ans:

4 वर्गातील हिंसाचार थोडक्यात स्पष्ट करा?

Ans:

Q.4.सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

२०

1 शिक्षकाने वर्गातील विविधता समजून घेणे महत्वाचे का आहे? याचे सविस्तर वर्णन करा.

Ans:

2 अध्ययनासंबंधी सामाजिक-बोधात्मक दृष्टिकोन सविस्तर स्पष्ट करा.

Ans:
